

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VIII. Utrùm permissio peccati sit effectus prædestinationis ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

SECTIO VIII.

Virum permissio peccati sit prædestinationis effectus?

172. **R**ESOLUTIO sit: Permissio peccati, tam proprii, quam alieni potest esse, & sæpius est effectus prædestinationis. Ita D. Thom. D. Anselm. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 8. num. 4. quam sententiam dicit, frequentius hoc tempore sequi Recentiores Theologos. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 3. n. 4. P. Ruiz d. 23. sect. 1. n. 6. & 7. P. Arriaga d. 38. sect. 3. P. Amicus d. 15. sect. 5. n. 172. P. Granad. tract. 6. d. 5. n. 7. P. Molin. Bannez Carthag. Zumel. P. Fasol. q. 23. art. 2. dub. 4. P. Rhoder. d. 5. q. 2. sect. 7. §. 3. & alii. Probatur primò authoritate Scripturæ Psal. 57. ibi: *Latibitur iustus, cum viderit vindictam, manus suas lavabit in sanguine peccatoris: ubi D. August. iustus, inquit, qui videt vindictam peccatoris, proficit, & mors unus valet ad vitam alterius. Et ad Rom. II. II. Ubi loquens Apostolus de peccato Judæorum sic ait: Nunquid sic offenderunt, ut caderent? Absit. Illorum delicto salus est gentibus: quibus ex locis constat, Deum assumere permissionem peccati ut medium ad salutem; sed quæ Deus sic eligit sunt prædestinationis effectus; ergo &c.*

173. Probatur secundò ratione, quia tali permissioni competunt omnes conditiones supra assignatæ; siquidem est eo modo, quo fieri potest, effectus Dei, actu utilis ad salutem per martyrium, pœnitentiam, humilitatem, cognitionem propriæ miseris, majorem curam, ac diligentiam in obediendo Deo, aliasque virtutes inde ortas; deinde ex tali fine potest à Deo intendi, & de facto sæpius intenditur ab ipso Deo, & propter talem finem dicitur supernaturalis quoad modum; ergo non potest non esse prædestinationis effectus, cum habeat omnes conditiones ad id requisitas.

174. Confirmatur primò, quia cum permissio, formaliter loquendo, consistat in negatione auxilii, quod Deus prævidet futurum efficax ad vitandum peccatum, sæpè negatio talis auxilii in hac, aut illa circumstantia, ex qua prævidet postea infallibiliter orituram pœnitentiam, aliosque actus ad salutem interviētes, qui aliter non haberentur, non est minus gratia, quam est collatio ipsius auxilii efficacis in aliis occasionibus; neque minus procedit à Voluntate Dei; sicut enim Deus liberè dat tale auxilium, ita etiam liberè non dat, sive negat; sed collatio talis auxilii ex eo, quod sit gratia specialis, est effectus prædestinationis; ergo etiam cum illa negatio sit in illis occasionibus specialis gratia, erit etiam prædestinationis effectus.

175. Confirmatur secundò, quia Deus, ut ait D. Damascen. lib. 2. de fide cap. 29. aliquando vult permittere peccatum propter suam gloriam, juxta illud ad Rom. 8. *Ut ostenderet divitias gratiæ suæ in vasa misericordiæ, sustinuit in multa patientia vasa iræ, & sic etiam permisit peccatum Adæ, ut in procuranda hominum salute suam Sapientiam, & Misericordiam manifestaret: aliquando propter aliorum salutem, & utilitatem juxta illud 2 Reg. 16. Dominus præcipit illi, ut maledicat Si forte respiciat Deus humilitatem meam. Et Gen. 45. & 50. Vos cogitasti de me malum, sed Deus vertit illud in bonum: aliquando propter propriam utilitatem juxta illud 1. ad Tim. 1. Tradidit illum Satana (id*

est permisit tētionem,) ut discat non blasphemare. Et D. Aug. lib. 14. de Civit. cap. 13. *Audeo, inquit, dicere, super his utile esse cadere in aliquod manifestum peccatum, ut sibi displiceant, qui jam sibi placendo ceciderant: Idem habet lib. de corrept. & grat. cap. 9. & lib. Soliloq. cap. 28. & D. Bern. serm. 23. in Cant. & D. Greg. lib. 2. Mor. cap. 27. sed quæ Deus ita vult, potest specialiter intendere ex intentione gloriæ dandæ; quæ autem sic intendi possunt, sunt prædestinationis effectus; ergo &c.*

Confirmatur tertio, quia permissio peccatorum in reprobis est effectus reprobationis, ut infra dicemus; ergo à fortiori in prædestinatis erit effectus prædestinationis; siquidem magis dignum est Sapientiam, & Bonitatem divinam mala permittere ex intentione efficaci majoris boni, & utilitatis in amicis, quam ex intentione puniendi in inimicis, ut ait D. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 10. *Scivir, inquit, Deus magis ad suam omnipotentissimam bonitatem pertinere etiam de malis benefacere, quam mala esse non sinere. Accedit quod hic sit melior modus providendi prædestinatis, & indicium majoris amoris erga illos, quatenus circa illos non solum nihil omnino facit, sed etiam nihil omnino permittit, nisi propter efficacem intentionem prædestinationis.*

Oppositum tenent P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 2. n. 9. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 6. num. 42. P. Arrub. d. 82. cap. 2. n. 3. P. Becan. cap. 14. conclus. 1. & 2. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 5. n. 21. P. Proposit. q. 23. art. 8. dub. 6. n. 57. P. Compton. tom. 1. d. 44. sect. 3. num. 2. & alii: pro quibus: Argues 1. Prædestinatio, ut diximus ex D. Aug. est præparatio beneficii, & gratiæ efficacis; sed permissio peccati, neque est beneficium, neque gratia, cum potius sit negatio beneficii, & gratiæ; ergo &c. Respondeo distinguendo minorem: neque est beneficium, neque gratia secundum quod habet ab intrinseco; concedo minorem: de se enim est indifferens ad bonum, aut malum finem: secundum ordinationem extrinsecam, quam habere potest in ordine ad salutem; nego minorem: Deus enim sæpius prævidet orituram ex illa pœnitentiam, & contritionem finalem, eamque ex tali fine intendit. Patet à simili, quia etiam interesse morti amici, aut in se citius mori in gratia finali, non est beneficium, neque gratia; & tamen si ex illis intendatur salus, & evitatio mortis in peccato juxta illud: *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus: erunt beneficia, & gratia specialis, consequenterque prædestinationis effectus, ut supra diximus; ergo similiter de permissione peccati.*

Argues 2. Permissio peccati est carentia gratiæ, cum sit negatio auxilii efficacis ad peccatum vitandum; ergo non potest esse signum ipsius gratiæ; consequenterque neque effectus prædestinationis. Respondeo permissionem esse carentiam alicujus tantum gratiæ, non tamen omnis gratiæ; sicque licet non sit signum auxilii efficacis, cujus est carentia, potest esse signum alicujus alterius gratiæ, nempe pœnitentiæ, humilitatis, & confusionis, quæ ex illa oriri possunt, & Deus vellet ex intentione salutis.

Instabis: Hæ, & similes alie virtutes possunt aliunde obtineri; ergo non est cur propter illas ametur à Deo ipsa permissio peccati. Respondeo negando consequentiam; nam ut aliquid sit prædestinationis effectus, non opus est, quod sit medium unice necessarium ad salutem consequendam, sed sufficit, quod ad illam conducatur; alio-

qui nulla res supernaturalis in particulari effectus prædestinationis; siquidem sine hac, vel illa posset ipsa gloria obtineri: cum autem permissio conducatur ad salutem, ut patet ex dictis, erit prædestinationis effectus; licet ipsa salus posset alioqui obtineri per poenitentiam, & alios actus aliunde acquisitos.

180. Argues 3. Nobis licet petere à Deo omnes prædestinationis effectus, & pro illis gratias Deo agere; sed non ita licet petere permissionem peccatorum, cum potius jubeamur oppositum petere: *Et ne nos inducas in tentationem*: neque pro illa debemus gratias agere; ergo &c. Respondeo primò negando consequentiam: nos enim solum possumus amare, petere, & gratias agere pro illis prædestinationis effectibus, qui nostram non involvunt malitiam, & peccatum; cum autem sic infallibiliter involvat permissio peccati, idèd non possumus eam amare, neque petere, neque pro illa gratias agere; strictius enim tenetur quisque vitare in se, quam in aliis occasione peccati, & illud non permittere; ideoque Deus potest illud in nobis permittere, non ita tamen nos possumus in nobis illud permittere, cum illud sic permittere, sit peccare, quod vitare tenemur.

181. Respondeo secundò cum *P. Herice cit. num. 38. P. Alarcon. cit. n. 62.* & aliis, negando minorem, si permissio sumatur, non ut connexa cum peccato, sed illo conditionatè supposito, sed ut est connexa cum heroica poenitentia, humilitate, & similibus actibus, sicut à Deo amatur, & intenditur; nam prout sic est aliquid bonum ad salutem, ego autem possum amare, & petere quidquid mihi est bonum ad salutem, non attendendo ad peccatum. Neque contra hoc aliquid petimus in Oratione Dominica, sed tantum non induci in tentationem, id est, tentationem non seduci, sive quod Deus non permittat, nos in illis constitui occasionebus, in quibus prævidet in peccatum casuros. Addo cum *P. Arriaga tom. 3. de Actibus humanis, d. 19. n. 64.* posse nos amare, & petere à Deo peccati permissionem, quatenus est voluntas dandi auxilium sufficiens absolute, non tamen quatenus includit denominationem sumptam ex non futura hominis, & illius voluntatis cooperatione, sic enim esset amare peccatum.

182. Argues 4. Christus Dominus applicavit sua merita pro omnibus prædestinationis effectibus, eos nobis postulando; sed non ea applicavit pro permissione peccati, & negatione auxilii efficacis, eas nobis postulando; ergo &c. Respondeo negando minorem; nam Christus Dominus applicavit sua merita pro permissione peccati, eam nobis postulando eo modo, quo illa à Deo fuit amata, & electa ut prædestinationis effectus.

183. Argues 5. Ut permissio peccati sit prædestinationis effectus, debet à Deo eligi ut utilis ad salutem; sed non potest sic eligi; siquidem redditur utilis per peccatum, imò per illud ut futurum constituitur formaliter in ratione permissionis; Deus autem nequit amare peccatum; ergo &c. Respondeo ad majorem, debere eligi quàm utilem utilitate remota, non formaliter, & reduplicativè, sed tantum materialiter, & specificativè, quatenus scilicet per Scientiam Mediam videtur utilis, non ob aliquam necessariam connexionem, quam habeat cum ipsa utilitate remota, sed quàm habeat ex malitia, & libera hominis determinatione conditionata, per quam infallibiliter, non necessitate antecedente, sed consequente ponetur extra causas.

Tom. 1.

184. Neque in hoc datur aliqua repugnantia; siquidem de facto, ut communiter admittitur, Deus eligit permissionem unius peccati minoris, ut alia plura, & majora evitet, quam tamen non eligit reduplicativè quàm utilem, amando ipsam utilitatem, sed tantum specificativè, quatenus scilicet per Scientiam Mediam, supposità determinatione hominis conditionatà, eam videt utilem. Ad illud, quod additur de constitutione permissionis per peccatum, dicimus, non constitui per illud formaliter, sed per donationem concursus indifferentis, & auxilii sufficientis cum negatione auxilii congrui connotando ipsum peccatum conditionatè futurum cognitum per Scientiam Mediam indirectè, & in obliquo. Dixi supra utilitate remotà, quia proximè est etiam utilis ad salutem per poenitentiam, & alias virtutes, secundum quam utilitatem potest amari reduplicativè.

185. Argues 6. Permissio peccati non potest eligi efficaciter, quin etiam sic eligatur poenitentia, per quam conducit ad salutem; sed Deus nequit sic eligere poenitentiam; alioqui saltem mediatè eligeret ipsum peccatum, quod ipsa poenitentia supponit; ergo &c. Respondeo primò negando minorem, & ejus probationem, ut latè probavimus supra d. 2. à n. 661. nam electio, & prædefinitio poenitentiae non est voluntas positiva peccati, sed tantum permissiva, cum hæc tantum requiratur, & sufficiat ad poenitentiam ipsam ex peccato secuturam.

186. Respondeo secundò cum *P. Soar. cit. à num. 14.* negando majorem: potest enim, inquit eligi ut interveniens ad humilitatem, quæ etiam sine peccato haberi potest, & si aliquando illud supponit, id est tantum per accidens. Non placet *P. Arriaga cit. num. 26.* nam quando Deus eligeret ipsam permissionem in ordine ad humilitatem; aut hæc humilitas esset aliqua indeterminata, & in communi abstrahens ab illa, quæ oritur ex cognitione proprii peccati, & ex cognitione alicujus imperfectionis physicae; aut esset illa, quam homo determinatè elicit ex cognitione proprii peccati: Non prima; siquidem permissio peccati ad eam non determinat, neque Deus habet talem actum ad ipsum objectum confusum, & indeterminatum: Si secunda, talis humilitas non minùs supponit peccatum, quàm poenitentia; ergo si permissio non potest amari in ordine ad hanc, quin etiam ametur peccatum, etiam non poterit amari in ordine ad illam, quia etiam amabitur peccatum: aut si potest sic amari in ordine ad illam, etiam poterit sic amari in ordine ad poenitentiam.

187. Argues 7. Permissio peccati non est aliquid positivum, sed negativum; cum sit negatio auxilii efficacis; sed prædestinationis effectus debet esse aliquid positivum; ergo &c. Respondeo negando minorem; nam mors justis est negatio; siquidem est privatio vitæ; & tamen data in hac, aut illa occasione, in quâ decedit cum gratiâ finali, ad vitandum in alia mortem æternam, est effectus prædestinationis, ut supra diximus.

188. Argues 8. Deus non potest amare peccatum, neque illud eligere ut medium ad salutem; ergo neque sic poterit amare, neque eligere ejus permissionem; consequenterque hæc non potest esse prædestinationis effectus. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia peccatum de se est malum; & non ita est ejus permissio, sed de se est indifferens ad bonum, aut ad malum.

Q9 2

lum juxta finem intentum, qui si fuerit honestus, qualis est beatitudo, ad quam ipsa permissio potest ordinari, etiam illa honesta erit, & ut talis poterit à Deo eligi, & amari.

189. Instabis: Deus non potest amare permissionem peccati, ut permissio est; alioqui cum permissio ut sic dicat donationem auxilii sufficientis, ut sufficiens est, & hoc ut sic dicat negationem consensûs, hæc autem formaliter sic peccatum, si Deus vellet tale auxilium ut sic, vellet etiam peccatum; sed hoc non est dicendum; ergo neque illud, ex quo sequitur. Respondeo negando majorem, ad cujus probationem dicimus, Deum tribuere illud auxilium positivè, quatenus habet sufficientiam ad ponendum consensum, & non positivè, sed tantum permisivè, quatenus habet negationem illius; quæ negatio cum non sit per se annexa ipsi auxilio, sed tantum ex mala, & libera hominis determinatione, quam Deus prævidet per Scientiam Mediam, idèd non sequitur, quod Deus, licet velit tale auxilium ut sic, velit etiam ipsum peccatum.

190. Argues 9. Illud, cujus oppositum est de se majus bonum, non potest esse beneficium; sed auxilium efficax ad vitandum peccatum est majus bonum, quàm illius negatio, quæ in permissione ipsius peccati reperitur; ergo hæc non potest esse beneficium; consequenterque neque prædestinationis effectus. Respondeo majorem esse absolutè falsam; nam secundum se majus bonum est vita temporalis, quàm ejus carentia; bona valetudo, quàm ejus carentia; & habere esse, quàm illud non habere; & tamen quia hic, & nunc cujuslibet negatio utilior est ad vitam æternam, idèd majus bonum reputatur juxta illud Christi Domini de Juda, Math. 26. ibi: *Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille.*

191. Patet ratione, quia cum bonitas cujuslibet rei desumenda sit in ordine ad subjectum ratione finis, ad quem ei magis inservit, accidere potest, quod una res, quæ secundum se melior erat ad aliquem finem inferiorem, non ita sit in ordine ad alios fines superiores, sed ad hos magis inserviat ejus negatio, in quo eventu hæc reputabitur majus beneficium, ut reputatur in exemplis adductis. Undè ad minorem argumenti dicimus, vocationem congruam posse quidem esse utiliore ad vitandum peccatum furti v. g. & non ita esse utiliore ad actus poenitentiae, humilitatis, & similes, ad quos potest magis inservire ejus negatio, & illi magis inservire ad salutem, in quo eventu hic, & nunc majus beneficium erit ejus negatio, quàm ipsa vocatio congrua.

DISPUTATIO V.

De Reprobatione.

SECTIO I.

Quid sit, & an detur in Deo Reprobatio?

DIFFICULTAS 1. Qualia sint reprobatorum nomina? Dico 1. Eorum, qui damnantur, plura sunt in Sacris Litteris nomina: dicuntur enim odio habiti, vasa contumelia, & iræ apta in interitum. Rom. 9. dicuntur etiam despecti, Ecclesiast. 7. Psalm. 26. & 137. expulsi, Luc. 13. repulsi, Rom. 11. Proverb. 14. Psalm. 118. & 87. projecti, Jerem. 6. foras ejeti, missi, & expulsi, Joan. 6. & 15. & Matt. 13.

Dico 2. Hoc nomen reprobis in Scriptura solet usurpari absolutè pro improbo, seu peccatore, ut constat Eccles. 9. ibi: *Speciem mulieris multi admirati, reprobi facti sunt.* Et 1. Cor. 9. *Ne forte cum aliis predicaverim, ipse reprobis efficiar.* Et 2. Cor. 13. *Nisi forte reprobi estis.* Et 2. Tim. 3. *Reprobi circa fidem.* Et ad Hebr. 6. *Proferens spinas ac tribulos, reproba est, & maledictio proxima.* Nunquam tamen invenitur expresse sumptum ad significandos damnatos ad poenam æternam, ut notat P. Soar, lib. 5. de prædest. cap. 1. num. 1. & P. Vasq. 1. part. d. 94. cap. 4. sed à Theologis transfertur ad illos significandos, sive sint damnati ad solam poenam damni, ut sunt qui cum solo originali decedunt, sive etiam ad poenam sensûs, ut qui decedunt cum peccatis personalibus, sicque apud Scholasticos idem est reprobis, atque damnatus.

Dico 3. Duo sunt frequentiora nomina, quibus Scholastici solent quoslibet non prædestinatos appellare: Primum est nomen reprobis, quod adequatè correspondet reprobationi, quatenus hæc potest accipi non solum pro scientia judicantis aliquid esse malum, sicque dignum ut rejiciatur; sed etiam pro libera electione voluntatis decernentis aliquid ut malum, & indignum rejicere; quæ duæ significationes colliguntur ex significatione approbationis juxta illud Actor. 2. *ESVM Nazarenum Virum approbatum.* Secundum nomen est præscitus, non quia prædestinatos Deus non præsciat, cum prædestinatio sit ipsa scientia approbationis; & Deus specialiter eos agnoscat, & præsciat, ut patet ex illo Joan. 10. *Cognosco oves meas.* Et ad Rom. 11. *Non repulit Dominus plebem suam, quam præscivit.* Et 2. Tim. 2. *Novit Dominus qui sunt ejus:* sed quia restringitur ad perditos, quasi eorum distinctivum à prædestinatis, ea ratione, quâ solemus distinguere, & vocare animalium nomine ea, quæ sunt irrationabilia, & distinguuntur ab homine, licet homo sit etiam animal. Quamvis autem inter Scholasticos præsciti absolute dicti, solum intelligantur reprobi; nihilominus præscientia absolute dicta, non solet pro reprobatione usurpari.

Difficultas 2. Utrum in Deo detur reprobatio? Affirmativè. Est de fide. Ita P. Soar, lib. 5. de prædest.